

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla az Almási és Borsy Ügyvédi Iroda (4025 Debrecen, Hatvan u. 35. I/2.; ügyintéző: Dr. Borsy János ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Bencző Ügyvédi Iroda (4026 Debrecen, Bethlen u. 10-12. I/11.; ügyintéző: Dr. Bencző Ákos), a Dr. Szabó József (4400 Nyíregyháza, Bocskai u. 21.) és a Dr. Helmeczy László (1054 Budapest, Szemere u. 19. II/3.) ügyvédek által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, kötbér és kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2007. március 29-én meghozott - 2007. május 25-én kijavított - 5.G.40.003/2006/19. számú ítélete ellen, a felperes részéről 21. sorszámon, az alperes részéről pedig 22. sorszámon benyújtott fellebbezések folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti. A fellebbezett rendelkezések közül az alperes kötbérfizetésre kötelezését helybenhagyja, egyebekben - a felperes kötbért meghaladó kártérítési igénye és a perköltség tekintetében - pedig hatályon kívül helyezi és ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A hatályon kívül helyezett rész tekintetében a felperes másodfokú perköltségét 1 250 000 (Egymillió-kettőszázötvenezer) Ft-ban állapítja meg.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2007. március 29-én meghozott és 2007. május 25-én kijavított 19. sorszámu ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 24 292 224 Ft kötbért és annak 2005. szeptember 21-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatát, továbbá 507 699 Ft perköltséget, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

A megállapított tényállás szerint a peres felek 2005. április 18-án mezőgazdasági termékértékesítési szerződést kötöttek, amelyben az alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy 2005. évben 200 hektár területen 3 200 000 kg csemegekukoricát termel és azt a felperes részére értékesíti, a szerződésben meghatározott feltételek mellett. A szerződésben a felek rögzítették, hogy a megrendelő a szerződött mennyiségtől +/- 10% eltérést elfogad, az ilyen mértékű eltérés az alperes terhére nem eredményez kártérítési kötelezettséget.

A csemegekukorica átvétel árát a 2005. szeptember 16. utáni beszállításokra nettó 24 Ft/kg egységárban határozták meg azzal, hogy a 100%-os, vagy az feletti teljesítés esetén az alperest kilogrammonként 2 Ft felár illeti meg.

Megállapodtak a felek abban is, hogy a beszállított nyersanyag bruttó súlyából maximum 10% vonható le minőségi hibára hivatkozással.

Szerződésszegés esetére a felek „a szerződéssel érintett áru értékének” 30%-át kitevő mértékű kötbért kötöttek ki azzal, hogy a jogosult érvényesítheti a kötbért meghaladó kárát, valamint a szerződésszegésből eredő egyéb igényeit is.

Rendelkeztek továbbá arról is, hogy amennyiben a megrendelő az általa megkötött szerződések teljesítésére a termelő hibájából nem képes, úgy fedezeti vásárlásra jogosult és az ebből eredő valamennyi kárát és költségét a termelővel szemben érvényesítheti.

2005. szeptember 14-én az alperes akadályközlő levelet küldött a felperesnek, amelyben előadta, hogy a 200 hektáros terület 10-15%-át belvízkár érte, további 3-4 hektáron pedig az ott végzett állami olajkutatás miatt nem tudott kukoricát termelni, ezért a szerződésben vállalt mennyiséget várhatóan nem tudja majd teljesíteni.

2005. szeptember 16-án az alperes megkezdte a szerződéssel érintett területről a csemegekukorica betakarítását. Az ezen a napon átvételre beszállított 10 rakományból a felperes egy szállítmány átvételét - annak rossz minőségére hivatkozással - megtagadta.

Az átvett 9 rakományból pedig a felperes öt esetben 10%-os, négy esetben pedig 10% feletti mennyiségi levonást eszközölt az átvételkor tapasztalt minőségi hibákra hivatkozással.

Az alperes a 10% feletti levonással nem értett egyet, ezért a felek egyeztetést tartottak. Az egyeztetés eredményeként a felperes a már átvett 9 szállítmány tekintetében az elszámolását akként módosította, hogy mindegyik tétel esetében 10% levonást alkalmazott és kötelezettséget vállalt arra, hogy a későbbiekben is maximum 10% levonást számol el az esetleges minőségi hibák miatt.

A 2005. szeptember 17-én megtartott helyszíni szemlén tapasztaltakra hivatkozással azonban a felperes az alperes korábbi akadályközlését nem fogadta el és a 2005. szeptember 20-án írt levelében a szerződésben foglaltak maradéktalan teljesítésére hívta fel az alperest.

Az alperes azonban az ugyanezen a napon (2005. szeptember 20.) küldött levelében azt közölte a felperessel, hogy „az elemi kárról szóló bejelentésünket mivel elfogadni nem tudják...., ezért az önök részéről történt szerződésszegés miatt a szerződésünktől elállunk”.

Ezt követően az alperes csemegekukoricát a felperes részére már nem szállított, a szerződéssel érintett területeken megtermett terményt harmadik személy részére értékesítette.

2005. szeptember 23-án a felperes előzetes bizonyítási eljárás lefolytatása iránti kérelmet nyújtott be a ...i Városi Bírósághoz annak tisztázása érdekében, hogy az alperessel megkötött szerződésben megjelölt területeken milyen mennyiségű kukorica termett.

A bíróság részéről kirendelt Gyergyói Csaba igazságügyi mezőgazdasági szakértő a szakvéleményében azt állapította meg, hogy a szerződésben megjelölt 200 hektár területen mintegy 3 325 tonna csemegekukorica teremhetett, tehát az alperes a szerződésben vállalt kötelezettségét teljesíteni tudta volna.

Az elsőfokú bíróság tényállásként állapította meg továbbá, hogy a felperes az alperes által le nem szállított mennyiségű kukoricát a vele szerződéses kapcsolatban álló más termelőktől vásárolta meg, a termelőkkel korábban megkötött szerződésekben meghatározott, illetőleg ahhoz képest 3-5 Ft-tal magasabb áron.

A felperes a módosított keresetében 27 081 631 Ft kötbér és 20 909 246 Ft kártérítés (összesen: 47 990 877 Ft) és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy az alperes megszegte a mezőgazdasági termékértékesítési szerződésben vállalt kötelezettségét azáltal, hogy a szerződött 3 200 tonna kukorica helyett csupán 180 864 kg kukoricát szállított. A le nem szállított termény mennyisége 3 019 139 kg volt, amelynek a szerződésben meghatározott ellenértéke 90 272 166 Ft.

A szerződésben az alperes szerződésszegés esetére 30% mértékű kötbér megfizetését vállalta, ezért - a fenti összeg alapulvétele mellett - a kötbér jogcímén fennálló tartozása: 27 081 631 Ft.

A felperes előadta továbbá, hogy az alperes által le nem szállított csemegekukorica mennyiséget fedezeti vásárlással nem tudta pótolni, ezért annak érdekében, hogy a szerződési kötelezettségeit teljesíteni tudja, gyorsfagyasztott, félkész termékkel kellett kukoricakonzervet előállítania. Ennek önköltsége azonban dobozonként 12.54 Ft-tal magasabb volt, mint a nyers áruból előállított termék önköltsége.

Figyelemmel arra, hogy az alperes által beszállítani elmulasztott mennyiségből 3 827 024 db fél literes kukoricakonzervet tudott volna előállítani, a beszállítás elmaradásából eredő kára (többletköltsége) 47 990 887 Ft. A kötbérigényét meghaladó kára tehát 20 909 246 Ft, amelynek a megfizetésére ugyancsak az alperest kérte kötelezni.

Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest a pert megelőző előzetes bizonyítási eljárással összefüggésben felmerült, 73 350 Ft összegű költségeinek is a megfizetésére.

Az alperes a felperes keresetének teljes mértékben történő elutasítását kérte.

Álláspontja szerint a mezőgazdasági termékértékesítési szerződést a felperes szegte meg, egyrészt azzal, hogy a szerződésben meghatározott 10%-os mennyiségi levonástól magasabb mértékű levonást alkalmazott, másrészt azzal, hogy a kilogrammonként 2 Ft mennyiségi felárat nem fizette meg és egy szállítmányt - állítása szerint indokolatlanul - nem vett át. A felperes szerződésszegésére tekintettel a szerződéstől jogszerűen állt el és tagadta meg annak teljesítését. Jogellenesség hiányában pedig nem terheli sem kötbérfizetési, sem kártérítési kötelezettség.

Az elsőfokú bíróság a felperes kötbérigényét nagyobb részben alaposnak, a kötbér összegét meghaladó kártérítési igényét azonban teljes mértékben alaptalannak ítélte.

Megállapította, hogy a felperes a szerződésben meghatározott minőségi követelményeknek nem megfelelő szállítmány átvételének megtagadásával szerződésszegést nem követett el,

mivel az átvételt kizáró okok fennállása esetén a szerződés erre lehetőséget biztosított számára.

Megállapította továbbá, hogy a mennyiségi felár fizetésére a felperes csak a teljes szerződött mennyiség beszállítását követően lett volna köteles, amelyre azonban - nem vitásan - nem került sor. A mennyiségi felár felszámítását ezért az alperes alaptalanul kérte.

A 10% feletti mennyiségi levonás alkalmazásával azonban a felperes valóban szerződésszegést követett el, mivel a felek között létrejött szerződés alapján a beszállított bruttó súly 10%-nál többet nem volt jogosult levonni minőségi hibára hivatkozással. Utóbb azonban - az alperes elállási nyilatkozatának megtétele előtt - a felperes a szerződésszegést megvalósító elszámolását módosította, így ez a magatartása sem szolgálhatott kellő alapul a szerződéstől való elálláshoz, illetve a teljesítés megtagadásához.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a szerződés teljesítését jogos ok nélkül tagadta meg és ezzel szerződésszegést követett el. Ezért a felperes jogszerűen követelheti az alperestől a szerződésben szerződésszegés esetére kikötött kötbér megfizetését.

A kötbér összegét azonban az elsőfokú bíróság a keresetben megjelölt 27 081 631 Ft-tal szemben 24 292 224 Ft-ban határozta meg figyelemmel arra, hogy a felek szerződése alapján a szerződött mennyiséghez viszonyított -10%-os eltérés az alperes részéről szerződésszegést még nem valósított meg. Ezért a kötbérfizetés alapjául szolgáló termény mennyiségét is a -10%-os eltérési lehetőség figyelembevételével kellett meghatározni.

A felperes kártérítési igényével összefüggésben az elsőfokú bíróság abból a megállapításból indult ki, hogy a szerződés alapján a felperes fedezeti vásárlásra volt jogosult abban az esetben, ha a termelő - a saját hibájából - nem képes a teljes szerződött mennyiség beszállítására.

E rendelkezésre tekintettel - az elsőfokú bíróság álláspontja szerint - a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes által le nem szállított mennyiségű kukoricát fedezeti vétellel nem tudta beszerezni.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes ezt az állítását az eljárás során kétséget kizáróan nem igazolta. Ezért az elsőfokú bíróság - figyelemmel tanú1 felperesi alkalmazott tanúvallomására is - tényállásként azt állapította meg, hogy az alperes által le nem szállított mennyiségű kukoricát a felperes nem gyorsfagyasztott kukorica feldolgozásával pótolta, hanem más termelőktől szerezte be. Ennek megfelelően a fagyasztott alapanyag felhasználásából származó többletköltség megfizetése iránt előterjesztett kártérítési igényét alaptalannak találta.

Nem látott lehetőséget az elsőfokú bíróság a felperesnek a fedezeti vétellel összefüggésben felmerült kára megtérítésére sem, figyelemmel arra, hogy tanú1 tanúvallomása szerint ez kilogrammonként maximum 5 Ft többletköltséget eredményezett a felperes számára, így a felperes ebből származó kára a megítélt kötbér összegét nem haladta meg. Kötbérigény érvényesítése esetén pedig a jogosult csak a kötbért meghaladó kára megtérítését igényelheti.

Az előzetes bizonyítási eljárás során felmerült költségek megtérítésére irányuló felperesi igénnyel összefüggésben az elsőfokú bíróság megállapította, hogy azok elszámolására a perköltségre vonatkozó általános szabályok az irányadók, ezért az előzetes bizonyítási eljárás során a felperes részéről felmerült mindösszesen 64 110 Ft perköltségből - a kötbérigény tekintetében fennálló pernyertességi-pervesztességi arány figyelembevételével - 57 699 Ft megfizetésére az alperest kötelezte.

Megállapította továbbá, hogy a teljes kereset tekintetében a felperes 50%-ban lett pernyertes, ezért a felperes által lerótt 900 000 Ft eljárási illetékből az alperest 450 000 Ft megfizetésére kötelezte azzal, hogy ezt meghaladóan a felek a perrel kapcsolatosan felmerült költségeiket maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes is és az alperes is fellebbezést nyújtott be.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesnek a módosított kereseti kérelme szerinti marasztalását kérte.

A felperes a kötbérigénye vonatkozásában az elsőfokú bíróság döntését tudomásul vette, a fellebbezése kizárólag a kártérítési igényét elutasító elsőfokú rendelkezés ellen irányult.

A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokból helytelenül vonta le azt a következtetést, hogy az alperes által le nem szállított mennyiségű kukoricát a felperes más termelőktől szerezte be.

Az elsőfokú eljárás során meghallgatott tanúk vallomásából, valamint a csatolt nyilatkozatokból - álláspontja szerint - helyesen azt lehetett megállapítani, hogy 2005. év őszén felvásárolható csemegekukoricából az ország egész területén hiány volt és a felperes az alperesi szállítás elmaradásából keletkezett hiányt fedezeti vásárlással nem tudta pótolni.

Az elsőfokú bíróság az ezzel ellentétes megállapítását kizárólag tanú1 tanúvallomására alapította, akinek közvetlen információja a hiányzó mennyiség beszerzéséről nem lehetett, hiszen mint termeltetési koordinátornak nem volt feladata a szerződések eredményének vizsgálata és az esetlegesen hiányzó mennyiségek beszerzése.

Előadta továbbá, hogy az elsőfokú eljárásban indítványozta igazságügyi könyvszakértő kirendelését a kártérítési igénye összegszerűségének alátámasztására, azonban az elsőfokú bíróság a szakértő kirendelését mellőzte.

A felperes a könyvszakértő kirendelésére vonatkozó indítványát a fellebbezésében is fenntartotta.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes teljes keresetének az elutasítását kérte.

Előadta, hogy a szállítások megkezdését követő egyeztetéseken az alperes három együttes feltétel teljesítését kérte a felperestől:

- 1) a visszautasított szállítmány átvételét
- 2) a 10%-os levonás alkalmazását a már leszállított termékekre,
- 3) a szerződésben megjelölt 2 Ft/kg felár garانتálását.

E feltételek közül azonban a felperes csupán a 10% feletti levonás módosítását teljesítette, a visszautasított szállítmány átvételét azonban továbbra is megtagadta és semmilyen nyilatkozatot nem tett arra vonatkozóan, hogy garantálja a teljesítési felár megfizetését. Ezért az alperes a Ptk. 281.§ (2) és (3) bekezdéseiben foglalt rendelkezések alapján jogszerűen állt el a szerződéstől, illetve jogszerűen tagadta meg annak további teljesítését. Jogellenesség hiányában pedig a felperes kötbérfizetési- és kártérítési igénye egyaránt alaptalan.

A peres felek a másodfokú eljárásban tárgyalás tartását nem kérték. Ezért a Debreceni Ítéltábla a fellebbezéseket a Pp. 256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja és a (2), (3), (4) bekezdései alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A peres felek nem nyújtottak be fellebbezést a felperes 24 292 224 Ft-ot meghaladó kötbérvételezésének az elutasítása ellen, ezért az elsőfokú ítéletnek ez a rendelkezése a Pp. 228.§ (3) bekezdése alapján jogerőre emelkedett. A másodfokú bíróság pedig az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 253.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint - csak a fellebbezési kérelmek korlátai között bírálta felül.

Az alperes fellebbezése alaptalan, a felperes fellebbezése pedig annyiban alapos, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kártérítési igényének elbírálása során egyrészt nem a jogszabály előírásának megfelelően teljesítette a Pp. 3.§ (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségét, másrészt az ebben a körben rendelkezésre álló bizonyítékokat tévesen értékelte, azokból helytelen következtetésre jutott és ezzel az ügy érdemére kiható, lényeges eljárási szabálysértést követett el.

A bizonyítékok téves értékeléséből származó eltérő jogi álláspontja miatt az elsőfokú bíróság a felperes kártérítési igényének megalapozott elbírálásához szükséges mértékben a tényállást nem tárta fel, ebből következően a döntése - ebben a körben - megalapozatlan. Mindezek következtében pedig a felperes kártérítési igénye tekintetében az elsőfokú bíróság ítélete érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

- / -

A felperes kötbérvételezése tekintetében az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta és a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján, jogszerűen állapította meg, hogy az alperes jogellenesen állt el a termékértékesítési szerződéstől, illetve tagadta meg annak további teljesítését.

A 2005. szeptember 20-án írt levelében az alperes a szerződéstől való elállását azzal indokolta, hogy a felperes az elemi kárról szóló bejelentését nem fogadta el. Az elállása indokát az alperes utóbb jogszerűen már nem változtathatta meg, ezért az elállási nyilatkozata jogszerűségét a fenti levélben megjelölt indok alapján kellett megítélni.

Az előzetes bizonyítási eljárásban beszerzett szakértői vélemény, valamint az alperesnek a per során tett nyilatkozata (13. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldala) alapján pedig kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a szerződéssel érintett területeken az alperesnek több mint 3200 tonna kukoricája termett, tehát alaptalan volt az a hivatkozása, hogy a belvízkár és a terület egy részén folytatott olajkutatás miatt a szerződésben vállaltak teljesítésére nem képes.

Az „elemi kárra” vonatkozó bejelentése elutasítására hivatkozással tehát az alperes jogszerűtlenül állt el a szerződéstől. A jogszerűtlen elállás a szerződést nem szüntette meg, ezért annak teljesítését a felperes alappal követelhetette az alperestől.

A további teljesítés megtagadásának indokaként az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes egy szállítmány átvételét megtagadta, nem nyújtott biztosítékot a teljesítési felár megfizetésére és 10% feletti levonást alkalmazott a minőségi hibák miatt. A 10% feletti levonással a felperes valóban szerződésszegést követett el, azonban ezt a hibáját - az alperes részéről is elismerten - még az elállási nyilatkozat megtétele előtt korrigálta és erről az alperest is tájékoztatta. A 10% feletti mennyiségi levonásra tekintettel tehát az alperes a további beszállítást jogszerűen nem tagadhatta meg.

Az alperes részéről a szállítás folytatásaként megjelölt további feltételek (2% felár megfizetése abban az esetben is, ha a teljes mennyiséget nem szállítja, illetőleg a minőségi előírásoknak meg nem felelő szállítmányok átvétele a felperes részéről 10% levonás elszámolása mellett) elfogadása pedig már az írásba foglalt szerződés módosítását jelentették volna, aminek megtörténtét az alperesnek kellett volna bizonyítani. A hivatkozott feltételek felperes által történt elfogadását - ezáltal a korábban megkötött szerződés módosítását - azonban az alperes nem is állította (tanú2 tanúvallomása 13. sorszámú jegyzőkönyv 9. oldala), ezért etekintetben az elsőfokú bíróságot a Pp. 3.§ (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettség sem terhelte.

A fentiekből következik, hogy az alperes a fellebbezésében is hivatkozott feltételek teljesülésének hiányára hivatkozással a szerződés teljesítését jogszerűen nem tagadhatta meg. Ezért az alperes a teljesítés megtagadásával szerződésszegést követett el, a kötbérfizetési kötelezettségének jogalapja tehát bekövetkezett.

Az elsőfokú bíróság a kötbér összegét is helyesen, a felek között létrejött szerződés rendelkezéseivel összhangban határozta meg, ezért annak megváltoztatására a másodfokú bíróság nem látott indokot.

Alappal sérelmezte azonban a felperes a fellebbezésében a kötbér összegét meghaladó kártérítési igénye elutasítását.

E kártérítési igény elbírálása során az elsőfokú bíróság tévesen indult ki abból a megállapításból, hogy a kártérítési felelősség jogalapjának megállapításához a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy „az alperes által le nem szállított mennyiségű kukoricát fedezeti vétellel nem tudta beszerezni”. Nemleges állítás bizonyítására ugyanis a fél nem kötelezhető.

Ezért az elsőfokú bíróság részéről a Pp. 3.§ (3) bekezdésébe foglalt rendelkezésnek megfelelő eljárás az lett volna, ha a felperest arról tájékoztatja, hogy a kártérítési igénye alaposságának megállapításához azt kell bizonyítania, hogy az alperes részéről beszállítani elmulasztott kukoricát fagyasztott termék felhasználásával pótolta, és ezzel összefüggésben a keresetében megjelölt összegű többletköltsége (kára) merült fel.

Az alperest pedig kellett volna megnyilatkoztatni, hogy vitatja-e a felperesnek azt az állítását, hogy a kieső kukorica mennyiségét nem fedezeti vásárlással, hanem fagyasztott termék felhasználásával pótolta. Abban az esetben pedig, ha az alperes a felperes állítását vitatja, a tájékoztatásnak arra kellett volna kiterjednie, hogy a perben már az alperest

terheli annak bizonyítása, hogy a részéről beszállítani elmulasztott kukoricát a felperes más termelőktől szerezte be, ezért a fagyasztott termék felhasználásából származtatott kártérítési igénye alaptalan.

Az elsőfokú bíróság azzal, hogy a Pp. 3.§ (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségét nem a jogszabály előírásainak megfelelően teljesítette, az ügy érdemére kiható, lényeges eljárási szabálysértést követett el. Mindemellett az elsőfokú bíróság a felperes kártérítési igényének elbírálása során a rendelkezésére álló bizonyítékokat is helytelenül értékelte, amivel ugyancsak az elsőfokú eljárás lényeges szabályát sértette meg.

Kizárólag tanú1 tanúvallomása alapján ugyanis - figyelemmel a felperes részéről csatolt okirati bizonyítékokra és a rendelkezésre álló további tanúvallomásokra - nem lehetett megalapozottan azt megállapítani, hogy „az alperes által le nem szállított mennyiségű kukoricát a felperes más termelőktől szerezte be, azt nem lefagyasztott kukorica feldolgozásával pótolta....”

A másodfokú bíróság megállapítása szerint a felperes kártérítési igényének jogalapja és összege tekintetében a rendelkezésre álló adatok alapján megalapozott döntés nem hozható. Annak következtében pedig, hogy a Pp. 3.§ (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségét az elsőfokú bíróság nem a jogszabály előírásainak megfelelően teljesítette, a felperessel szemben a bizonyítatlanság jogkövetkezményeit sem lehetett jogszerűen alkalmazni.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla a Pp. 239.§ és a Pp. 213.§ (2) bekezdése alkalmazásával részítéletet hozott és - a nem fellebbezett rendelkezéseket nem érintve - az elsőfokú bíróság ítéletének a kötbérfizetésre vonatkozó rendelkezését a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta, a kötbér összegét meghaladó kártérítési igény és a perköltség tekintetében pedig a Pp. 252.§ (2) és (3) bekezdései alapján az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak mindenekelőtt az alperest kell megnyilatkoztatnia arról, hogy a kártérítési igényrel összefüggésben tett felperesi állítások közül melyeket vitatja. Az alperes nyilatkozatának ismeretében pedig a feleket a Pp. 3.§ (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell tájékoztatni a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről és fel kell hívni a feleket az állításaik igazolására szolgáló bizonyítási indítványok előterjesztésére. Csak a felek részéről indítványozott, a kártérítési igény elbírálása szempontjából releváns bizonyítási eljárás lefolytatása után lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy a felperes kártérítési igényéről a jogszabályok megfelelő alkalmazásával, megalapozottan határozhasson.

Az alperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a lerótt fellebbezési eljárási illetékből és az ügyvédi munkadíjból származó saját másodfokú perköltségét a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján maga köteles viselni. A felperes az alperes fellebbezésére fellebbezési

ellenkérelmet nem terjesztett elő, ezért az alperesi fellebbezéssel összefüggésben a Debreceni Ítéltábla mellőzte a felperes részére másodfokú perköltség megállapítását.

A felperesnek a saját fellebbezésével összefüggésben felmerült, a lerótt fellebbezési eljárási illetékből (900 000 Ft) és az ügyvédi munkadíjból (350 000 Ft) származó másodfokú perköltségét pedig a másodfokú bíróság - a hatályon kívül helyező rendelkezésre tekintettel - a Pp. 252.§ (4) bekezdése szerint csupán megállapította azzal, hogy annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell majd határoznia.

Az ügyvédi munkadíj összegét a Debreceni Ítéltábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdései, valamint a 4/A.§ alapján, figyelemmel arra is, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor.

(A felperes fellebbezésére az alperes sem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet, ezért a másodfokú bíróság a felperesi fellebbezéssel összefüggésben az alperes részére sem állapított meg másodfokú perköltséget.)

Debrecen, 2008. május 13.

Dr. Riczu András sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Szilágyiné
Dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-